

MEDIERNES VALGKANONER KØRT I STILLING

Valgtrommerne buldrer og gætterierne om, hvornår Lars Løkke Rasmussen udskrives valg er intensiveret. Medierne er klar til at servere alle dramaerne, og dækningen forventes at få et historisk omfang

Af Kristian Lund Pedersen

‘Grundloven fastslår, at vi i Danmark har ytringsfrihed og en fri presse. Derfor spiller medierne en stor rolle i den demokratiske proces’. Sådan står der skrevet på Folketingets hjemmeside. Ord, der ikke mindst gør sig gældende, når der udskrives folketingsvalg, hvor demokratiet skal stå sin prøve, og danskerne får direkte indflydelse på, hvem der skal lede landet.

Mediernes betydning gør også, at de omtales som den fjerde statsmagt, og ikke mindst blandt politikerne selv er der et udbredt had-kærlighedsforhold til medierne, som de både er dybt afhængige af, men som også i værste fald kan ødelægge deres politiske karrierer.

Medierne sætter dagsorden

Mediernes valgdækning er blevet intensiveret i takt med partipressen er uddød, og den offentlige debat har flyttet sig fra de lokale partikontorer og forsamlingshuse til avisernes forsider, tv-stationernes bedste sendetid og de digitale medier. I den proces

har partierne i stigende grad mistet kontrollen over at sætte dagsorden, som de i dag i langt højere grad må overlade til medierne.

- Siden 70’erne har partierne løbende mistet mange af deres medlemmer, og det har fået mediernes betydning til at stige, da det er via denne kanal, man i dag hovedsageligt får informationer om politik på. Derfor fylder enkeltsager og personlig performance stadig mere. Vi kan også se, at de seneste store TV-dueller trækker rigtig mange seere, så fjernsynet er på mange måder blevet det nye forsamlingshus, siger Mark Ørsten, leder af journalistuddannelsen på Roskilde Universitet.

Et stort forskningsprojekt om folketingsvalget i 2005 ‘Mediernes valgkamp’ viste, at det i mere end halvdelen af de godt 4.000 artikler og indslag, der blev bragt under den tre ugers valgkamp, var medierne selv, der leverede præmissen for den enkelte nyhedshistorie. En tendens som ifølge Rasmus Jønsson, ekstern lektor i politisk kommunikation og tidligere

spindoktor for Ny Alliance, ikke er blevet mindre de seneste år.

- Substansen vil fylde mindre til fordel for proces i den kommende valgkamp – her tænker jeg ikke mindst på, hvem peger på hvem samt intern uro i partierne og i og imellem blokkene. Vi vil også se endnu mere personfokus, og se en valgdækning der går tættere på politikerne og deres baggrund, end vi før har set. Bagsiden af dette er, at det er med til at gøre dækningen skæv, da det fjerner fokus fra det politiske indhold, og vigtige grupper overses, siger Rasmus Jønsson.

I et forsøg for at sætte dagsorden selv forventer Rasmus Jønsson, at politikerne vil være mere aktivt synlige i gadebilledet ved det kommende valg. Bl.a. forventes det, at partierne i højere grad vil ud at stemme dørklokker, som man kender det fra amerikanske valgkampe, for derved at tage den direkte kontakt med vælgerne uden om medierne.

Voldsom kamp om sandheden

Interessen for politik er stor blandt danskerne i øjeblikket, og dækningen er allerede omfattende, selvom valgdagen endnu er ukendt. Hele 1.236.000 fulgte Helle Thorning-Schmidt og Lars Løkke Rasmussens duel på DR1 den 2. januar 2011.

Den store interesse skyldes for det første, at vi er gået ind i et valgår, hvor mediernes politiske dækning helt naturligt vil blive intensiveret i takt med, at valgdagen nærmer sig. Samtidig er der store politiske dagsordener i spil i øjeblikket, hvor ikke mindst efterlønsreformen fylder meget i medierne. Generelt fylder debatten om fremtidens velfærdssamfund rigtig meget i en tid, hvor de offentlige budgetter skal slankes, og det er gået op for de fleste danskere, at Danmarks udfordringer er blevet så store, at der de kommende år vil være brug for omfattende reformer.

- Jeg forventer en massiv nyhedsstrøm, når valget udskrives, der går endnu hurtigere, end vi har set før.

Der vil være en voldsom kamp om sandheden, hvor kontrol af fakta vil fylde meget. Der vil være meget få fælles dagsordener, og jeg tror kun, det er de helt store krisesager, som vil blive bredt omtalt. Samtidig vil blog-universet for alvor komme til at generere nogle interessante nyhedsdagsordner, siger Rasmus Jønsson.

Generelt roser Rasmus Jønsson valgdækningen under de seneste valgkampe, hvor han mener, det er lykkedes medierne at gøre komplicerede ting mere fordøjelige. Han håber dog, medierne denne gang vil gå mere til bidet, og droppe de typiske to-siders-historier, hvor begge sider altid skal høres og så i stedet gå direkte til sagens kerne og følge historierne helt til dørs.

Stort set samme holdning har Mark Ørsten. Han advarer samtidig medierne om at springe over, hvor gærdet er lavest. Medierne skal blandt andet passe på med at bruge meningsmålinger i det store omfang, som man ser det i dag.

- Der har også de senere år været et misbrug af meningsmålinger i mange afskygninger, hvilket blandt andet skyldes, vi længe har været i en permanent valgkampstilstand, og det er nogle nemme historier at lave for medierne. Det er også sæson for karaktermord, hvor politikerne forsøger at skandalisere hinanden, så også her skal medierne passe på ikke ukritisk at hoppe med på en dagsorden, siger Mark Ørsten.

Enkelt-sager afgør sjældent valg

En valgkamp, er for ethvert nyhedsmedie en fantastisk begivenhed, hvor konkurrencen om at sætte dagsorden og have den bedste valgdækning er forbundet med stor prestige. Alle vigtige nyhedskriterier er i spil, og befolkningens appetit for politiske nyheder er for en stund umættelig.

Ifølge DRs nyhedsdirektør Ulrik Haagerup var valgduellen den 2. januar 2011 blot startskuddet til, at DR sætter alle sejl til med valgprogrammer, dueller, fakta og grundig journalistik i

valgåret 2011. DR vil blandt andet bringe et valgmagasinet alle hverdage under valgkampen og nedsætte en gravegruppe på 10 til 15 journalister til at faktatjekke politikerne. Samme holdning går igen hos de andre store mediekoncerner, som vil satse massivt på deres valgdækning.

Ifølge Mark Ørsten viser forskningen, at folks politiske grundholdninger er svære at røkke ved uanset, hvad der bringes i medierne, men han understreger samtidig at med stort set lige store blokke, så kan selv små vælgervandringer på baggrund af markante mediedagsordner godt gå hen at få afgørende betydning.

- Enkelt-sager flytter sjældent rigtig mange stemmer, men det slider på enhver politiker og regering, hvis de hele tiden omtales negativt. Derfor er det vigtigt for politikerne ikke at blive fanget i en negativ spiral, som eksempelvis har været tilfældet med Lene Espersen sidste år, for Poul Nyrup Rasmussen, da han tabte valget i 1998, og nu senest for Henriette Kjær, siger Mark Ørsten.

Sort arbejde og kongen af Danmark

Der er en lang række eksempler på mediedagsordener under en valgkamp, der efterfølgende er blevet tilagt afgørende betydning for valgenes udfald, hvilket ikke mindst er holdningen hos hovedpersonerne selv.

Da Naser Khader eksempelvis i valgkampen i 2007 blev hovedperson i en sag om sort arbejde, tog Ny Alliances ellers lovende meningsmålinger sig en gevaldig dukkert, hvilket endte i et valgresultat langt dårligere, end de fleste forventede på fem mandater. Se og hør bragte historien, som gik i selvsving, hvilket kom til at fylde en stor del af mediernes valgdækning om Ny Alliance, der dog også blev ramt af en række andre negative historier under valgkampen.

Og hvem husker ikke Uffe Ellemann-Jensen tilbage i 1998, der på selve valgdagen tronedede frem på Eks-

Fjernsynet er blevet det nye forsamlingshus, mener Mark Ørsten, leder af journalistuddannelsen på Roskilde Universitet.

Ekstern lektor i politisk kommunikation og tidligere spindoktor for Ny Alliance Rasmus Jønsson forudser en skæv mediedækning af den politiske valgkamp, hvor proces og personhistorier vil fylde mere og vigtige grupper og politisk substans vil blive overset.

tra Bladets forside med ordene om, at sejren var hjemme, samtidig med alle aviser var fyldt med annoncer og historier om, at Venstre ville brandbeskatte personer i lejeboliger. På trods af Venstre i meningsmålingerne var blevet udråbt som klar sejrherre og nyt regeringsledende parti, så endte det med, at Poul Nyrup Rasmussen vandt valget efter en dramatisk valgnat. ■

DKF kursus

Spin, lobbyisme og politisk kommunikation
August 2011

www.kommunikaitonsforening.dk